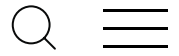

**UGESKRIFT
FOR LÆGER**

Aktuelt

Videnskab

Debat

 Aktuelt

Lægen og præsten – kan de lære af hinanden?

Et nyt samarbejde mellem læger og præster ser nu dagens lys. Håbet er, at de to professioner med hvert deres faglige ståsted kan inspirere hinanden – både fagligt i forhold til patienter og sognebørn og personligt i form af bedre egenomsorg.

 praktiserende læge Inger Uldall Juhl er... 0 0 | ...sværk mellem praktiserende læger og...
ster i Kolding. Foto: Winblad Fotografi

Bodil Jessen, boj@dadl.dk

18. mar. 2022

0

8 min.

Lyt til Ugeskrift for Læger – Lægen og præsten – kan de lære af hinanden?

Gode råd til eksistentielle samtaler. Sparring om patienter, der har ondt i sjælen. Livskloge samtaler om, hvordan man kan blive bedre til at tage hånd om sig selv, når empatikontoen er ved at være i bund.

Det er nogle af de begrundelser, som 20 læger har tilkendegivet ligger bag deres ønske om at indgå i et makkerpar med en præst i et nyt samarbejde mellem Lægeforeningen og Præsteforeningen. Formålet med projektet, der er inspireret af Lægeforeningens mentorordninger, er, at de to faggrupper kan inspirere og berige hinanden både fagligt og personligt.

»Men i modsætning til mentorordningerne er der her tale om ligestillede fagpersoner, der med hver sin faglighed kan inspirere hinanden. De arbejder jo meget ofte med de samme mennesker – om de så kalder dem patienter eller sognebørn«, siger chefkonsulent Bodil Gavnholt fra Lægeforeningen.

Samarbejdet indledes med et pilotprojekt med i alt 20 makkerpar, som ifølge planen skal mødes til fortrolige samtaler. Egentlig var det meningen, at pilotprojektet skulle rumme maks. ti makkerpar, men interessen fra både læger og præster var så stor, så de to foreninger besluttede sig for at opskalere projektet.

Egenomsorg

Der er ingen krav til tro eller religion for at deltage. Men Bodil Gavnholt fortæller, at erfaringen i Lægeforeningens kursusafdeling er, at netop kurser, der klæder lægerne bedre på til at tage eksistentielle samtaler med patienterne, er i meget høj kurs blandt medlemmerne. Og præsterne har været populære oplægsholdere på kurserne.

»Lægerne er vant til at handle og behandle og kan nogle gange have svært ved at gå ind i det rum, hvor det handler om at være til stede, hvor man bare skal være til

stede, lytte og spørge. Hvor man skal tage del i håbløsheden. I det rum er præsterne mere hjemme – de har ikke behandleransvar, men arbejder dagligt med sjælesorgssamtaler med deres sognebørn«.

De to professioner er også begge båret af en form for kald, og der er forventninger til, at de i vidt omfang står til rådighed, påpeger Bodil Gavnholt. Men denne form for »grænseløst arbejde« kan være problematisk, og det er da også blandt de emner, som flere læger og præster, forud for projektets begyndelse, har angivet i et spørgeskema, at de gerne vil drøfte.

»Mange ønsker at drøfte den til tider sårbare work-life-balance. Som en skriver: Hvornår er nok nok? Begge grupper har tavshedspligt og kan ikke dele ud af deres oplevelser til familie og venner, og begge har en ret høj grad af udbrændthed og stress. Både præster og læger skal yde omsorg og trøste, og vi har et håb om, at projektet kan hjælpe dem i deres job, fordi de får et refleksionsrum med hinanden. Det handler rigtig meget om deres egenomsorg«, siger Bodil Gavnholt.

Den hårde lægeverden

Forventningen før pilotprojektet var, at interessen og behovet ville være størst blandt praktiserende læger, fordi de har færre kolleger og ikke har mulighed for at trække på sygehuspræster. Men da tilmeldingerne begyndte at strømme ind, viste det sig, at de fleste interesserede var sygehuslæger; heriblandt læger, som arbejder inden for palliation, reumatologi, pædiatri, onkologi, psykiatri, neurologi, gynækologi og obstetrik, arbejdsmedicin, akutmedicin, lungemedicin, nefrologi og intern medicin – og dertil et par praktiserende læger.

Selvom sygehuslægerne har kolleger omkring sig, er det ikke altid en støtte.

»Flere af lægerne har angivet, at de meget gerne vil tale med en fortrolig, som er udenforstående, og som ikke er en del af det lægelige miljø. Vi ved også fra vores karriererådgivning, at lægeverdenen kan være meget hård, og de kan virkelig være kontante ved hinanden. Der er mange ting, de ikke tør at tale med deres kolleger om«, siger Bodil Gavnholt.

Selvom præsterne måske umiddelbart virker til at være mere på hjemmebane, når det handler om eksistentielle samtaler, sorg og etiske dilemmaer, har der også blandt de cirka 3.500 medlemmer af Præsteforeningen været efterspørgsel på at deltage i projektet, fortæller chefkonsulent Lydia Langgaard Djurhuus fra Præsteforeningen. Flere af præsterne har angivet, at de søger samarbejde og sparring med andre faggrupper.

»Det er et medlemstilbud, som giver rigtig god mening for præsterne. For os har overskriften været, at samarbejdet med lægerne kan bringe noget nyt ind i præsternes hverdag. Ny læring, nye indsigter, personlig vækst. Det er en mulighed, vi som forening meget gerne vil give til vores medlemmer«, siger hun.

Lydia Langgaard Djurhuus fortæller, at præster arbejder meget alene og ikke har så mange kolleger omkring sig i det daglige. Det kan give udfordringer, når de arbejder med sjælesorg til mennesker i krise.

»Deres samtaler i projektet må meget gerne handle om dem selv. Hvad gør det ved mig at have så mange sjælesorgssamtaler, at have med svært syge mennesker at gøre? Hvad skal der til, for at jeg kan have overskud til at være noget for et sognebarn eller en patient? Hvad kan jeg gøre for at blive bedre til at passe på mig selv«?

Lokalt netværk i Kolding

Bodil Gavnholt fik idéen til samarbejdet mellem læger og præster fra bogen »Det skrøbelige menneskeliv«, som praktiserende læge Inger Uldall Juhl fra Kolding og præst Lone Vesterdal fra Bramdrup Kirke i Kolding har skrevet sammen.

Foto: Palle Peter Skov

De to har siden efteråret 2021 arbejdet med at etablere et mere formaliseret samarbejde mellem lokale præster og praktiserende læger i Kolding. Formålet er, at de lettere skal kunne henvise patienter/sognebørn til hjælp hos hinanden. Grundlaget for dette er et større kendskab til hinanden, hvilket de blandt andet vil sikre med fælles undervisning og temadage. Indtil videre er otte praktiserende læger og syv præster med i netværket.

»I dag har praktiserende læger ikke et formelt samarbejde med præsterne, som vi har med psykologerne. Sygehuspræster har løftet en stor opgave i 30-40 år, men i og med, at patienter i dag er så kort tid indlagt, kommer alvorligt syge patienter ud til os i almen praksis, og de har nogle eksistentielle og åndelige behov, som vi ikke har været vant til at løfte. Derfor synes vi, at det giver mening at fokusere på samarbejdet med sognepræsterne«, siger Inger Uldall Juhl.

Kolding-lægen har selv god erfaring fra samarbejde med præster. Hun mener, at begge professioner har et fælles mission.

»I gamle dage var lægen og præsten en og samme person. Vi er rundet af den samme akse om at give så meget omsorg, som det er muligt at give ud fra de givne omstændigheder. Vi har samme grundstamme, og vi har en gensidig forståelse af, at det er vigtigt at se på det hele menneske. Selvom vi i dag har hvert vores faglige ståsted, kan denne forståelse bruges til at bygge bro mellem vores fagligheder til gavn for patienterne – uanset hvordan vores eget religiøse ståsted er«.

»Stundom helbrede, ofte lindre, altid trøste, aldrig skade«. Lægen skal »altid trøste«. Men er læger gode nok til det?

»Det med at læger skal trøste er under pres, og det er så meget under pres, at Det Ethiske Råd for nylig kom med syv råd til sundhedsvæsenet om, at vi skal være bedre til at drage omsorg. For det bliver glemt i dag. Som læger skal vi yde meget på kort tid, og omsorgen bliver underprioriteret, når vi bliver mødt af stadig flere krav om tjeklister og indrapporteringer. Men jeg tror, at vi bliver lettere udbrændte, hvis vi ikke kan udføre vores arbejde ordentligt ud fra vores egne værdier og udleve vores professions etik og patos«, siger Inger Uldall Juhl.

Det er sjovt, du siger det, for jeg tænkte umiddelbart, at med så mange udbrændte praktiserende læger tror du så virkelig, at de orker at give mere omsorg?

»Vi skal have et andet fokus i sundhedsvæsenet, og det løser sig ikke, hvis vi bare siger til den enkelte læge, der i forvejen er udbrændt, at nu skal du give noget mere omsorg. Derfor er det første råd fra Det Ethiske Råd også, at det skal være noget, som ledelsen i sundhedsvæsenet skal prioritere«.

Det er to professioner med forskellige arbejdsbetingelser og fokus. Jeg tænker, at hvis jeg har det rigtig skidt med mig selv og går til min præst, så vil hun måske sætte en time eller mere af til mig. Men det gør – og kan – min læge jo ikke?

»Det har du fuldstændig ret i. Lige nu er der andre spilleregler for læger, men jeg tror, at vi har brug for et større fokus på at prioritere de åbne eksistentielle spørgsmål, som der ikke er en facitliste til. I øjeblikket underprioriterer vi de

spørgsmål og samtaler, fordi der er andre ting, som vi skal nå, og som har højere prioritet«, siger Inger Uldall Juhl.

Læs mere:

»Jeg mangler noget, hvis jeg skal være den gode læge, som jeg gerne vil være«

Faktaboks

Lægen og præsten

 Aktuelt

Se alle →

 Debat

**Danske Regioner: Vi ønsker
lægedækning**

praksis og en mere robust